

AVNOJSKI DUH U JEZIČNOJ POLITICI

Danas kad se ponovno raspravlja o jezičnoj politici u povišenoj temperaturi i kad se dovodi u pitanje odredba o jeziku u Ustavu SRH, podsjećamo na odraz avnojskih shvaćanja u jezičnoj politici kako se očitovala u dokumentima objavljenim u Službenom listu SFRJ. Donosimo preslike dokumenata koji tu politiku jasno određuju bez ikakvih komentara osim podcrtavanja jer mislimo da im komentar nije ni potreban. Napominjemo samo da je avnojska tradicija veoma značajna sastavnica ravnopravnosti jugoslaven-skih naroda jer bez nje ne bi moglo biti ni pravoga bratstva ni jedinstva. Ta jezična ravnopravnost na državnoj razini bila je osigurana i poštovana od 1943. do danas, dakle više od 40 godina, i na toj razini nikada nije bila narušena. Može se danas utvrditi da je što se tiče položaja hrvatskoga književnog jezika četrdesetogodišnja njegova stvarnost u bitnom potvrdila avnojska rješenja.

Ističući avnojski duh u jezičnoj politici, mi time ništa ne želimo dokazivati o lingvističkom statusu hrvatskoga književnog jezika jer je to čisto lingvističko pitanje koje treba rješavati na lingvističkoj razini.

Uredništvo

S a ž e t a k

Uredništvo Jezika, Zagreb

UDK 808.62, pregledni članak, primljen za tisak 29. listopada 1985.

Spirit of AVNOJ in Language Policy

Recent discussions about language policy in Croatia included requests for a modification of the section in the Constitution of the Socialist Republic of Croatia, specifying that the public language of Croatia is *hrvatski književni jezik* (Standard Croatian). In view of that, 'Jezik' is publishing several documents from the National Official Gazette of Yugoslavia which demonstrate that a decree by AVNOJ (the Anti-Fascist Council of National Liberation of Yugoslavia /national assembly of the wartime resistance movement/) recognized as equal the following four languages: Serbian, Croatian, Slovene and Macedonian. The equality of these four languages was thereby built into the very foundations of New Yugoslavia; they were often specifically mentioned in later legislative and official practice; their equality has been safeguarded and respected on government level since 1943, that is for over forty years now, and has never been violated at that level.

10.

O D L U K A

**O OBJAVLJIVANJU ODLUKA I PROGLASA ANTI-
FAŠISTIČKOG VIJEĆA NARODNOG OSLOBODENJA
JUGOSLAVIJE, NIEGOVOG PRETSIEDNIŠTVA I
NACIONALNOG KOMITETA NA SRPSKOM, HRVAT-
SKOM, SLOVENAČKOM I MAKEDONSKOM JEZIKU**

U duhu federativnog načela izgradnje Jugoslavije na osnovici prava samoodređenja i nacionalne ravnopravnosti, zaimčenih narodima Jugoslavije odlukama Drugog zasiedanja Antifašističkog vijeća narodnog oslobođenja Jugoslavije od 29 i 30 studena 1943 god. Pretsiedništvo Antifašističkog vijeća narodnog oslobođenja Jugoslavije

O D L U Č U J E:

1. Sve Odluke i proglasi Antifašističkog vijeća narodnog oslobođenja Jugoslavije i njegovog Pretsiedništva kao vrhovne zakonodavne vlasti i Nacionalnog komiteta oslobođenja Jugoslavije kao vrhovne izvršne i naredbodavne vlasti u Jugoslaviji kao ciljni imaju se objavljivati u službenim izdanjima Antifašističkog vijeća narodnog oslobođenja Jugoslavije i Nacionalnog komiteta oslobođenja Jugoslavije na srpskom, hrvatskom, slovenačkom i makedonskom jeziku. Svi ovi jezici su ravnopravni na cijeloj teritoriji Jugoslavije.

2. Pojedina Zemeliska vijeća i njihovi Izvršni odbori kao zakonodavni i izvršni i naredbodavni organi vlasti pojedinih saveznih jedinica donijet će odgovarajuće odluke u duhu gornjeg člana i sprovesti će u život na svojoj teritoriji ovu ravnopravnost prema uvjetima u svojoj zemlji.

3. Usljed sadašnjih tehničkih teškoća, Pretsiedništvo Antifašističkog vijeća narodnog oslobođenja Jugoslavije i Nacionalnog komiteta oslobođenja Jugoslavije objavljivat će u svojim izdanjima svoje odluke na jednom ili drugom od navedenih jezika a Zemeliska vijeća obvezna su da ih službeno proglase na jezicima svojih naroda.

Br 18

15. siječnja 1944

**Antifašističko vijeće narodnog oslobođenja
Jugoslavije**

Tajnik:
Rodoljub Čolaković, s. r.

Pretsiednik:
Dr. Ivan Ribar, s. r.

Službeni list DFJ, br. 1, 1. veljače 1985., str. 5.

23.**O D L U K A****O „SLUŽBENOM LISTU DEMOKRATSKE FEDERATIVNE JUGOSLAVIJE”****Član 1**

Nacionalni komitet oslobođenja Jugoslavije izdaje „Službeni list demokratske federativne Jugoslavije”, čije izdavanje i nadzor spada u nadležnost Pretsjedništva Nacionalnog komiteta oslobođenja Jugoslavije.

Član 2

„Službeni list” štampat će se na srpskom, hrvatskom, slovenačkom i makedonskom jeziku.

Član 3

U „Službenom listu” obnarodovat će se: sve odluke (uredbe, pravilnici, odredbe, uputstva općeg karaktera i dr.) Antifašističkog vijeća narodnog oslobođenja Jugoslavije, Nacionalnog komiteta i Povjereništava Nacionalnog komiteta oslobođenja Jugoslavije, čije službeno objavljivanje traži njihova narav; sve odluke o službenim odnosima službenika Antifašističkog vijeća narodnog oslobođenja Jugoslavije, Nacionalnog komiteta. Povjereništva Nacionalnog komiteta oslobođenja Jugoslavije i podređenih im ustanova; kao i sva odlikovanja.

Član 4

U „Službenom listu” objavljivat će se svi oglasi, objave, dražbe, protokolacije, amortizacije i drugo, ukoliko to nalažu važeći propisi ili ukoliko to bude određeno odlukom suda ili druge nadležne vlasti.

Član 5

Pretsjedništvo Nacionalnog komiteta oslobođenja Jugoslavije propisat će Pravilnikom bliže odredbe o izdavanju i uređivanju „Službenog lista”

Član 6

Ova Odluka stupa na snagu danom obnarodovanja.

19. prosinca 1944.

Beograd.

Pretsjednik

Nacionalnog komiteta oslobođenja Jugoslavije,

Maršal Jugoslavije

Josip Broz-Tito, s. r.

Službeni list DFJ, br. 1, 1. veljače 1945., str. 10.

254.

Na temelju člana 5 Odluke o »Službenom listu demokratske federativne Jugoslavije« od 19 prosinca 1944 godine u vezi Uredbe o prijenosu nadležnosti za izdavanje u nadzor »Službenog lista demokratske federativne Jugoslavije« od Pretsjedništva Nacionalnog komiteta oslobođenja Jugoslavije na Ministarstvo pravosuđa, — propisujem ovaj

P R A V I L N I K
O IZDAVANJU I UREĐIVANJU „SLUŽBENOG
LISTA DEMOKRATSKE FEDERATIVNE
JUGOSLAVIJE”

Član 1

Redakcija »Službenog lista demokratske federativne Jugoslavije« je samostalna ustanova Ministarstva pravosuđa, koja uređuje i izdaje list pod neposrednim nadzorom Ministra pravosuđa.

Član 2

»Službeni list« kao službeni organ demokratske federativne Jugoslavije objavljuvat će:

Član 3

»Službeni list« izlazit će istodobno na srpskom, hrvatskom, slovenačkom i makedonskom jeziku.

Objavljeni tekstovi na sva četiri jezika u »Službenom listu« smatraju se autentičnim. Štampanje oglasa i objava, službenih i privatnih, vršit će se na onom jeziku, na kome je rukopis predat redakciji.

Oglasni dio bit će dodatak »Službenog lista«.

Član 10

Dok se ne stvore potrebni tehnički uvjeti »Službeni list« ne mora istodobno izlaziti na sva četiri jezika.

Član 12 .

Ovaj Pravilnik stupa na snagu kad se objavi u »Službenom listu«.

Zak. br. 203
 26 travnja 1945 godine
 Beograd.

Ministar pravosuđa,
Frane Frol, s. r.

Službeni list DFJ, br. 28, 11. svibnja 1945., str. 226. i 227.

451.

Na temelju člana 3 Uredbe o izdavanju Zbornika zakona i uredaba od 31 svibnja 1945 godine (»Službeni list« br. 39 od 8 lipnja 1945 godine) propisujem

U P U T S T V O**ZA IZVRŠENJE UREDBE O IZDAVANJU ZBORNIKA
ZAKONA I UREDABA****Član 1**

Ministarstvo pravosuđa Demokratske federativne Jugoslavije uređuje i izdaje Zbornik zakona i uredaba.

Član 2

U Zbornik će se unositi svi zakoni i uredbe, pravilnici i obvezna uputstva koji su objavljeni u »Službenom listu Demokratske federativne Jugoslavije«, kao i obvezna uputstva u pitanjima sudske prakse iz područja zajedničkog zakonodavstva koja donosi Vrhovni sud Demokratske federativne Jugoslavije.

Član 3

Dok se ne ostvare potrebni uvjeti, Zbornik se za sada izdaje samo na srpskom i hrvatskom jeziku.

Član 4

Zbornik izlazi jedamput mjesečno, a prema potrebi i češće.

Član 5

Redakcija, korektura, administracija, računska i ekonomska služba, smještaj i čuvanje, otpremanje pretplatnicima, prodaja knjižarima, vlastima i ustanovama vršit će se u Ministarstvu pravosuđa.

Član 6

Štampanje Zbornika vršit će se preko »Službenog lista«.

Član 7

Ovo Uputstvo stupa na snagu kada se objavi u »Službenom listu«.

11 srpnja 1945 godine
Beograd

Ministar pravosuđa
Frane Frol, s. r.

Z A P I S N I K

IV. ZAJEDNIČKE SJEDNICE OBADVAJU DOMOVA
USTAVOTVORNE SKUPŠTINE FEDERATIVNE NARODNE
REPUBLIKE JUGOSLAVIJE, ODRŽANE 31. SI-
JEČNJA 1946. GODINE U BEOGRADU

Predsjedavao Predsjednik Skupštine naroda Ustavotvorne skupštine Josip Vidmar.

Tajnik Skupštine naroda Joza Milivojević.

Predsjednik Skupštine naroda Josip Vidmar predlaže za dnevni red proglašenje Ustava Federativne Narodne Republike Jugoslavije što Ustavotvorna skupština jednoglasno usvaja, pa se prelazi na dnevni red.

Izviestilac Ustavotvornog odbora Savezne skupštine Moša Pijade pročitao je na srpskom jeziku prvi dio Ustava. Narodni poslanik Zvonko Brkić pročitao je na hrvatskom jeziku drugi dio Ustava do člana 77. Narodni poslanik Marian Breclj pročitao je na slovenačkom jeziku drugi dio Ustava od člana 77. do člana 115. i narodni poslanik Vlada Moleski pročitao je na makedonskom jeziku drugi dio Ustava od člana 115 do kraja i cio dio treći prelazne i završne odredbe zaključno sa članom 139. Ustava.

Zatim je narodni poslanik Sreten Žujović pročitao prijedlog Odluke Ustavotvorne skupštine o proglašenju Ustava koji su u ime narodnih poslanika kluba Narodnog fronta potpisali: Sreten Žujović, Andrija Hebrang, Bane Andrejević, Frane Frol, Đuro Pucar, Miho Marinko, Siniša Stanković, dr. Obren Blagojević, Mitar Bakić, Josip Rus, Ljubo Babić i Lazar Kuliševski, a koji glasi:

Zatim Skupština ovlašćuje Predsjednika da može zapisnik današnje sjednice sa tajnikom potpisati i objaviti, pa Predsjednik Josip Vidmar zaključuje sjednicu u 18,10 sati.

Beograd, 31. siječnja 1946. godne.

Tajnik
Skupštine naroda
Ustavotvorne skupštine,
Ninko Petrović, s. r.

Predsjednik
Skupštine naroda
Ustavotvorne skupštine,
Josip Vidmar, s. r.

28.

PUŠTANJE U OPTICAJ NOVE NOVČANICE OD
1.000.— DINARA IZDANJA NARODNE BANKE

Narodna banka FNRJ objavljuje da, na temelju Rješenja Ministra financija FNRJ K. br. 1. od 6. siječnja 1947. pušta u opticaj, na dan 10. siječnja 1947., novu novčanicu od 1.000.— dinara svoga izdanja, sa datumom 1. svibnja 1946. i potpisima T. Zdravkovića kao guvernera i A. Vasića, kao glavnog direktora.

Opis ove novčanice je slijedeći:

Veličina crteža: dužina 145 mm; širina 67 mm. Novčanica je višebojna sa vodotiskom preko cijele novčanice.

Lice: Na desnoj strani je poprsje djevojke sa maromom na glavi, sa srpom i klasjem žita u lijevoj ruci. Oko cijele novčanice je stilizovani okvir sa naizmjeničnim naslovima u četiri jezika — srpski, hrvatski, slovenački i makedonski — i oznakama vrijednosti 1000 u sva četiri ugla.

Na lijevoj strani u krugu je državni grb, a iznad i ispod grba klauzule o falsifikatu na sva četiri jezika.

U sredini novčanice je tekst: Narodna banka Federativne Narodne Republike Jugoslavije plaća donosiocu dinara — dinarjev 1000 dinara — dinari — Beograd 1 maj 1946.

Ispod ovog teksta desno: Guverner T. Zdravković, a lijevo: Glavni direktor A. Vasić. Ispod potpisa je oznaka numeracije u crvenoj boji.

U sredini novčanice ispod vrijednosti 1000 nalazi se u tonu vrijednost 1000.

Ispod okvira novčanice lijevo je ime autora M. Zlamalik FEC a desno ime gravera T. Krnjajić SC.

Naličje: Na desnoj strani je ženska figura u stojećem stavu sa lovorovim vijencem i petokrakom zvijezdom na glavi, naslonjena rukama na mač i palmovom grančicom u lijevoj ruci. Lijevo i desno od figure je stilizovana ornamentika voća. Gore i dolje je stilizovani okvir sa oznakama vrijednosti 1000 u blizini uglova.

Na lijevoj strani je slika grada Jajca sa vodopadom.

U sredini novčanice u krugu su natpisi svih narodnih republika, a u sredini kruga naslov dinara — dinari 1000 dinara — dinarjev, preko stilizovane šare.

Ispod okvira novčanice lijevo je ime autora M. Zlamalik FEC a desno ime gravera Veljko A. Kun SC.

Iz Narodne Banke FNRJ

SMRT FAŠIZMU - SLOBODA NARODU

SLUŽBENI LIST

FEDERATIVNE NARODNE REPUBLIKE JUŽOSLAVIJE

*SLUŽBENI LIST FNRJ izlazi istodobno u srpskom, hrvatskom, slovenačkom i makedonskom izdanju dva puta tjedno i po potrebi. — Oglasi po tarifi. — Tek. račun kod Narodne banke FNRJ br. 1-470880 — Poštarnia plaćena u gotovu.

Subota, 3. siječnja 1948.

BEOGRAD

BROJ 1.

GOD. IV.

Cijena ovom broju je 6.— din. — Pretplata za cijelu godinu 1948. iznosi 400.— din., a samo za jedno polugodište 225.— din. — Redakcija: Brankova ul. br. 18. — 20. — Telefoni: Redakcija 23-838, Administracija 27-595, Računovodstvo 22-619, Ekspedicija 25-276.

SLUŽBENI LIST

FEDERATIVNE NARODNE REPUBLIKE JUŽOSLAVIJE

*SLUŽBENI LIST FNRJ izlazi po potrebi u srpskom, hrvatskom, slovenačkom i makedonskom izdanju. — Oglasi po tarifi. — Tekući račun kod Narodne banke FNRJ za pretplatu i posebna izdanja. 1032-T-22a, za oglase 1032-T-22L.

Srijeda, 22. prosinca 1954.

BEOGRAD

BROJ 53.

GOD. X.

Cijena ovom broju je 20.— din. — Pretplata za godinu 1955. iznosi 1000.— din., a za inozemstvo 1500.— din. — Redakcija: Kraljevića Marka ul. br. 9. — Telefoni: Redakcija 28-838, Administracija 28-276. Odjeljenje prodaje 22-615. Telefonska centrala 25-010.

SLUŽBENI LIST

FEDERATIVNE NARODNE REPUBLIKE JUŽOSLAVIJE

*SLUŽBENI LIST FNRJ izlazi po potrebi u srpskom, hrvatskom, slovenačkom i makedonskom izdanju. — Oglasi po tarifi. — Ziro račun kod Narodne banke FNRJ za pretplatu i posebna izdanja 101-13-602-32 za oglase 101-13-602-31

Srijeda, 3. travnja 1963.

BEOGRAD

BROJ 13.

GOD. XIX

Cijena ovom broju je 120.— din. — Pretplata za godinu 1963 iznosi 2.500.— din., a za inozemstvo 3.300.— din. — Redakcija: Jovana Ristića ul. br. 1. Pošt. pretilnac 226 — Telefoni: centrala 50-931, 50-932, 50-933 i 51-671; Služba pretplate 51-732; Služba prodaje 51-671.